

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION (EU) 2022/554

av den 5 april 2022

om erkännande av kvalifikationer för personer som flyr undan Rysslands invasion av Ukraina

EUROPEISKA KOMMISSIONEN UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292, och

av följande skäl:

- (1) Efter den oprovocerade ryska militära aggressionen och invasionen av Ukraina den 24 februari 2022, som Europeiska unionen har fördömt i starkast möjliga ordalag, upplever Europeiska unionen en unik tillströmning av människor som flyr undan kriget och söker skydd. Antalet människor som fördrivits från sina hem och tvingats fly från Ukraina uppgår till omkring fyra miljoner.
- (2) I meddelandet *Europeisk solidaritet med flyktingar och med dem som flyr undan kriget i Ukraina* av den 8 mars 2022 ⁽¹⁾ redogjorde kommissionen för det omfattande stöd som EU har tillhandahållit för att hjälpa människor som flyr undan Rysslands invasion av Ukraina och de medlemsstater som tar emot dem. Detta inbegriper direkt humanitärt bistånd, katastrofbistånd för civilskydd, stöd vid gränsen samt en tydlig rättslig status som låter dem som flyr undan kriget omedelbart få skydd i EU.
- (3) I meddelandet *Välkommande av människor som flyr från kriget i Ukraina: förbereda EU för att tillgodose behoven* av den 23 mars 2022 ⁽²⁾ anger kommissionen åtgärder för att hjälpa dem som flyr undan kriget i Ukraina och säkerställa att de verkligen kan få tillgång till sina rättigheter. Åtgärderna omfattar inte bara åtgärder i närtid för att ge skydd, humanitärt bistånd och tillgång till hälso- och sjukvård utan också åtgärder för att se till att människorna smidigt integreras i värdländerna och får tillgång till utbildning, boende och jobb. Myndigheter, icke-statliga organisationer och frivilligarbetare i medlemsstaterna, särskilt i de första inreseländerna (Polen, Rumänien, Slovakien och Ungern) men också i de länder som utgör slutdestination, gör allt de kan för att ge stöd och skydd till människor som flyr undan Rysslands invasion av Ukraina.
- (4) Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 ⁽³⁾, som aktiverade mekanismen för tillfälligt skydd enligt direktiv 2001/55/EG ⁽⁴⁾, ger människor som flyr undan Rysslands invasion av Ukraina en tydlig rättslig status så snart som de anländer till Europeiska unionen. Det tillfälliga skyddet varar först i ett år och kan automatiskt förlängas två gånger med sex månader varje gång. Det tillfälliga skyddet innefattar uppehållstillstånd, socialt stöd och hälso- och sjukvård samt tillgång till boende, utbildning och jobb.
- (5) Enligt artikel 12 i direktiv 2001/55/EG ska medlemsstaterna ge personer med tillfälligt skydd tillstånd att "utföra arbete, med beaktande av de bestämmelser som reglerar verksamheten, som anställda eller som egenföretagare" och att ta del av till exempel utbildningsmöjligheter för vuxna, yrkesutbildning och praktisk arbetsplatsorientering.

⁽¹⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Europeisk solidaritet med flyktingar och med dem som flyr undan kriget i Ukraina*, COM(2022) 107 final.

⁽²⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Välkommande av människor som flyr från kriget i Ukraina: förbereda EU för att tillgodose behoven*, COM(2022) 131 final.

⁽³⁾ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2022, s. 1).

⁽⁴⁾ Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (EGT L 212, 7.8.2001, s. 12).

- (6) Rätten till tillträde till arbetsmarknaden är en viktig aspekt av det tillfälliga skyddet. Erfarenheten visar att medborgare i länder utanför EU, särskilt flyktingar, ofta måste ta arbeten som ligger under deras kvalifikationsnivå ⁽⁵⁾. En enkel och snabb erkännandemekanism bidrar i hög grad till att personer med tillfälligt skydd kan ta arbeten som de är kvalificerade för. Det underlättar integrationen av dem och leder till att deras kompetens tas bättre till vara, vilket gynnar både individen och värdsamhället. Det säkerställer också att människor får relevant erfarenhet och kompetens när de åtnjuter tillfälligt skydd, vilket tillför ett mervärde till deras kvalifikationer när de återvänder till hemlandet.
- (7) I kommissionens handlingsplan för integration och inkludering 2021–2027 ⁽⁶⁾ konstateras att det är avgörande att underlätta erkännandet av kvalifikationer som förvärvats i länder utanför EU och göra dem mer jämförbara med EU-kvalifikationer för att flyktingar och migranter ska kunna integreras på arbetsmarknaden på ett snabbare och mer rättvist sätt. Det konstateras också att många högutbildade migranter och flyktingar, särskilt kvinnor, är överkvalificerade för sina arbeten, vilket kan leda till att deras kompetens förloras i värde. I handlingsplanen uppmanas medlemsstaterna att säkerställa att förfarandena för att erkänna utländska kvalifikationer är snabba, rättvisa och transparenta till en rimlig kostnad.
- (8) Om en medlemsstat har valt att reglera ett visst yrke ⁽⁷⁾ behöver personer med tillfälligt skydd få sina yrkeskvalifikationer erkända för att kunna utöva reglerad verksamhet som anställd eller egenföretagare inom det yrket. Beroende på medlemsstat kan detta till exempel omfatta olika grupper av hälso- och sjukvårdsyrken, undervisningsyrken, juristyrken, sociala yrken eller hantverksyrken. Erkännandet av tredjelandsmedborgares yrkeskvalifikationer sker på nationell nivå med tillämpning av värdmedlemsstatens lagar och rutiner, såvida inte internationella avtal är tillämpliga.
- (9) För icke-reglerade yrken är inte kraven på anställning reglerade i lag och kan variera från mycket precisa till mycket allmänna. För dessa yrken finns det inga rättsliga hinder för att anställa en person vars kvalifikationer inte har erkänts, och det finns inget enhetligt förfarande för erkännande av kvalifikationer för tillträde till icke-reglerade yrken ⁽⁸⁾.
- (10) I vissa medlemsstater och regioner råder det brist på ett antal yrken i industriella ekosystem ⁽⁹⁾, bland annat i flera reglerade yrken. Erkännande av yrkeskvalifikationer kan bidra till att åtgärda vissa av dessa brister och skapa bättre balans på arbetsmarknaden.
- (11) Erkännande av yrkeskvalifikationer bör kompletteras med en ram som gör det möjligt att utöva yrkena i praktiken, undvika byråkratiska hinder och erbjuda rådgivning till dem som behöver det.
- (12) För människor som flyr undan krig torde erkännande av kvalifikationer inte vara det första som de tänker på. Det är dock viktigt att tillhandahålla vägledning och grundläggande information så att de kan få den när de behöver den. Som komplement till medlemsstaternas information har kommissionen inrättat webbplatsen "EU Solidarity with Ukraine" ⁽¹⁰⁾.

⁽⁵⁾ OECD (2019), *Ready to Help?: Improving Resilience of Integration Systems for Refugees and other Vulnerable Migrants*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264311312-en>

⁽⁶⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Handlingsplan för integration och inkludering för 2021–2027*, COM(2020) 758 final.

⁽⁷⁾ Enligt artikel 3.1 a i direktiv 2005/36/EG menas med *reglerat yrke* en eller flera former av yrkesverksamhet där det genom lagar och andra författningar direkt eller indirekt krävs bestämda yrkeskvalifikationer för tillträde till eller utövande av verksamheten eller någon form av denna; i synnerhet skall användandet av en yrkestitel som genom bestämmelser i lagar och andra författningar enbart får användas av den som innehar en viss yrkeskvalifikation utgöra en form av utövande.

⁽⁸⁾ <https://www.enic-naric.net/non-regulated-professions.aspx>

⁽⁹⁾ Brister har rapporterats för bl.a. rörmokare, sjuksköterskor, svetsare, väg- och vattenbyggnadsingenjörer, allmänläkare, murare, elektriker, revisorer och takläggare. Se Europeiska arbetsmyndigheten (2021), *Report on Labour Shortages and Surpluses*, november 2021, <https://www.ela.europa.eu/sites/default/files/2021-12/2021%20Labour%20shortages%20%20surpluses%20report.pdf>

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/eu-solidarity-ukraine_sv

- (13) Förutom för ukrainska medborgare ska medlemsstaterna enligt rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 tillämpa antingen tillfälligt skydd eller tillräckligt skydd enligt nationell lagstiftning på medborgare i andra tredjeländer än Ukraina som kan visa att de var lagligen bosatta i Ukraina före den 24 februari 2022 på grundval av ett permanent uppehållstillstånd. Utöver dem som åtnjuter tillfälligt skydd uppmanar kommissionen därför medlemsstaterna att, i den utsträckning det är möjligt enligt nationell lagstiftning, tillämpa denna rekommendation på människor som flytt undan Rysslands invasion av Ukraina och som åtnjuter tillräckligt skydd enligt nationell lagstiftning med stöd av det beslutet.
- (14) Direktiv 2005/36/EG ⁽¹⁾ är inte tillämpligt på tredjelandsmedborgare, inbegripet sådana som åtnjuter tillfälligt skydd. Det innehåller regler om erkännande av kvalifikationer från tredjeländer som EU-medborgare innehar. Enligt direktivet får medlemsstaterna inte erkänna några kvalifikationer som innehas av EU-medborgare eller andra för de yrken som anges i avdelning III kapitel III, såvida inte minimikraven på utbildning i det kapitlet är uppfyllda. Dessa yrken är följande: läkare, vissa specialistläkare, sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, veterinärer, barnmorskor, farmaceuter och arkitekter. Om yrkesutövare som flyr undan den ryska aggressionen inte uppfyller dessa minimikrav på utbildning är det viktigt att finna lösningar på hur de kan inhämta den kompetens som saknas eller hur man kan uppnå en snabb integration på arbetsmarknaden.
- (15) Den nuvarande situationen kännetecknas av en snabb tillströmning av ett mycket stort antal människor, varav många kan vara högt kvalificerade. De sedan länge etablerade systemen och förfarandena för erkännande i medlemsstaterna är kanske inte utformade för att behandla så många ansökningar samtidigt. Framför allt är det inte säkert att de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaterna kan bedöma var och en av dem från fall till fall och göra en motsvarande detaljerad analys.
- (16) Information om ukrainska kvalifikationer, det ukrainska kvalifikationssystemet och Ukrainas kvalifikationsram är avgörande för att medlemsstaterna snabbt ska kunna rationalisera förfarandena och bedöma ansökningar om erkännande av kvalifikationer.
- (17) Ukraina är med i det europeiska området för högre utbildning, som inrättades inom Bolognaprocessen. Bolognaprocessen skapar samstämmighet mellan systemen för högre utbildning i hela Europaregionen och underlättar rättvist och öppet erkännande av kvalifikationer. Ett av processens viktigaste mål är att stödja rörlighet för personal och studerande. De länder som deltar i Bolognaprocessen har enats om att säkerställa ömsesidigt erkännande av akademiska kvalifikationer. Regler om erkännande av bevis på högre utbildning för både yrkesmässiga ändamål och vidareutbildning fastställs i konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen (Lissabonkonventionen) ⁽²⁾, som alla medlemsstater, utom Grekland, samt Ukraina och andra länder utanför EU är parter i.
- (18) Nätverket Enic-Naric (det europeiska nätverket av informationscentrum för akademiskt erkännande i Europeiska unionen och nationella informationscentrum för akademiskt erkännande) har utvecklat projektet Erasmus+ Q-entry, en databas som täcker medlemsstater och länder utanför EU och ger information om kvalifikationer som ger tillträde till högre utbildning. Databasen innehåller information om ukrainska kvalifikationer och kan användas för att stödja erkännandet för personer med tillfälligt skydd.
- (19) Medlemsstaterna kan ställas inför utmaningen att sökande inte kan uppvisa bevis på formella kvalifikationer. De som flyr undan Rysslands invasion av Ukraina kan ha tvingats ge sig av utan sina ursprungliga kvalifikationshandlingar. Enligt artikel VII i Lissabonkonventionen är parterna skyldiga att vidta alla rimliga och genomförbara åtgärder – inom och i överensstämmelse med sina respektive rättsliga ramar – för att utveckla alternativa sätt att bedöma flyktingars kvalifikationer i situationer där inga skriftliga bevis kan styrka kvalifikationerna. Rekommendationen om erkännande av flyktingars kvalifikationer enligt Lissabonkonventionen med motivering ⁽³⁾ ger ytterligare vägledning om hur medlemsstaterna bör göra i en sådan situation för att korrekt tillämpa artikel VII i konventionen.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 255, 30.9.2005, s. 22).

⁽²⁾ <https://www.coe.int/en/web/higher-education-and-research/lisbon-recognition-convention>

⁽³⁾ <https://rm.coe.int/recommendation-on-recognition-of-qualifications-held-by-refugees-displ/16807688a8>

- (20) Ukraina har länge varit ett partnerland för Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen. Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen har skapat ett resurscentrum ⁽¹⁴⁾ för att stödja erkännande av kvalifikationer, kompetens och studier från Ukraina. Resurscentrumet kommer att omfatta information och dokument, bland annat rapporter och bedömningar av ukrainska kvalifikationer, information om Ukrainas kvalifikationssystem och kvalifikationsram samt information om Ukrainas utbildningssystem i vidare bemärkelse. Det kommer också att innehålla undersökningar och analyser av arbetsmarknaden, projektrapporter, kontaktpunkter och länkar till webbplatser som kvalifikationsdatabaser. Det kommer också att dela resurser som utvecklats inom programmet Erasmus+ av de nationella informationscentrumen för akademiskt erkännande (Naric), t.ex. Scand-D-projektet med över 300 ukrainska examensbevis. Resurscentrumet kommer att länka till databaser och information om det ukrainska systemet för högre utbildning och akademiska kvalifikationer i det, som finns på webbplatsen Ditt Europa ⁽¹⁵⁾ och på Enic-Naric-nätverkets webbplats ⁽¹⁶⁾.
- (21) I verktyget e-translation, som kommissionen har utvecklat, har nu ukrainska lagts till som språk. Översättning från ryska finns också att tillgå, och det kan vara användbart eftersom många yrkesverksamma i Ukraina har fått sina examensbevis på ryska. Verktyget gör det möjligt att känna igen text i bilder eller inskannade dokument (optisk teckenigenkänning, OCR). Det kommer att göra det möjligt för behöriga myndigheter att spara tid och påskynda handläggningen.
- (22) Det finns en stor och ökande efterfrågan på hälso- och sjukvårdspersonal för att tillgodose de omedelbara behoven hos människor som flyr undan Rysslands invasion av Ukraina. Kvalificerad personal med varierande bakgrund inom hälso- och sjukvården kan bidra till att tillgodose dessa behov. Särskild tonvikt måste läggas på pediatrik och angränsande medicinska specialiteter på grund av det stora antalet barn bland dem som flyr undan Rysslands invasion av Ukraina, och på tjänster för psykisk hälsa eftersom människor som flyr undan krig kan ha drabbats av svåra traumatiska upplevelser. Språkbarriären bör inte utgöra ett hinder för att behandla dessa personer så snart som möjligt för att minska skadorna. När direkt muntlig kommunikation är avgörande för förtroendeskapande och framgångsrik behandling kan ukrainskspråkiga yrkesutövare tillhandahålla de nödvändiga tjänsterna.
- (23) Kommissionen lade under covid-19-krisen fram en vägledning om erkännande av hälso- och sjukvårdspersonal med kvalifikationer från länder utanför EU/Efta ⁽¹⁷⁾.
- (24) Med tanke på antalet barn som har flytt från Ukraina under kriget finns det en stor efterfrågan på ukrainskspråkiga lärare som kan hjälpa barnen att börja skolan och få stabila rutiner så snart som möjligt. Experter har framhållit hur viktigt det är med skolrutiner för barn, eftersom detta kan stödja dem känslomässigt under en överväldigande och skrämmande tid ⁽¹⁸⁾. Det är mycket viktigt att se till att regeringar och andra myndigheter har de resurser och den kapacitet som krävs för att ge både den fördrivna befolkningen och lokalbefolkningen tillgång till fullständig och rättvis utbildning av god kvalitet. Detta gäller alla nivåer – förskoleverksamhet och barnomsorg, grundskola, gymnasium, yrkesutbildning och högskola. Myndigheterna bör på bästa sätt använda sig av lärare och annan undervisningspersonal bland flyktingarna för att uppnå detta och öka den interkulturella medvetenheten i värdsamhällets utbildningssystem ⁽¹⁹⁾. Distansundervisning kan övervägas om det inte finns några möjligheter till klassrumsundervisning. School Education Gateway inom Erasmus+ ger lärare och annan personal tillgång till stödmaterial, vägledningar och utbildningsresurser, även på ukrainska.
- (25) Genom kommissionens beslut av den 19 mars 2007 inrättades en samordningsgrupp för erkännande av yrkeskvalifikationer ⁽²⁰⁾ för att bland annat inleda samarbete mellan medlemsstaternas myndigheter och kommissionen i frågor som rör erkännande av yrkeskvalifikationer. Medlemsstaterna har kanske redan utvecklat omfattande system för bedömning och erkännande av kvalifikationer från länder utanför EU. Samordningsgruppen kan fungera som ett

⁽¹⁴⁾ <https://www.etf.europa.eu/en/education-and-work-information-ukrainians-and-eu-countries/education-and-work-eu-support-ukraine>

⁽¹⁵⁾ https://europa.eu/youreurope/citizens/work/professional-qualifications/index_sv.htm

⁽¹⁶⁾ <https://www.enic-naric.net/ukraine.aspx?srcval=ukraine>

⁽¹⁷⁾ Meddelande från kommissionen: *Vägledning om fri rörlighet för hälso- och sjukvårdspersonal och minimiharmonisering av utbildning avseende nödgärder i samband med covid-19 – rekommendationer avseende direktiv 2005/36/EG* (EUT C 156, 8.5.2020, s. 1).

⁽¹⁸⁾ UNHCR (2011), *Refugee Education: A Global Review*, <https://www.unhcr.org/4fe317589.pdf>

⁽¹⁹⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén *Ett värdigt liv: Från biståndsberoende till självständighet Tvångsflyttning och utveckling*, COM(2016) 234 final.

⁽²⁰⁾ Kommissionens beslut av den 19 mars 2007 om upprättande av en samordningsgrupp för erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 79, 20.3.2007, s. 38).

forum där kommissionen och medlemsstaterna kan föra en kontinuerlig dialog för att övervaka det faktiska genomförandet av denna rekommendation. Att involvera företrädare för människor som flyr från den ryska aggressionen, behöriga myndigheter i Ukraina och det civila samhället är avgörande för ett effektivt genomförande av dessa rekommendationer.

- (26) Kommissionen kan på begäran förse medlemsstaterna med specialanpassad sakkunskap för att genomföra dessa rekommendationer inom Instrumentet för tekniskt stöd.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

ORGANISERA ERKÄNNANDET AV YRKESKVALIFIKATIONER FÖR PERSONER MED TILLFÄLLIGT SKYDD

1. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att säkerställa att yrkesutövare med tillfälligt skydd enligt direktiv 2001/55/EG kan få tillträde till arbeten som motsvarar deras kvalifikationsnivå genom att förlita sig på ett effektivt, snabbt och välfungerande system för erkännande av sina yrkeskvalifikationer. I detta sammanhang bör medlemsstaterna vidta åtgärder för att skatta det förväntade antalet anländande yrkesutövare för att säkerställa att de har tillräcklig kapacitet att behandla ansökningar om erkännande.
2. Kommissionen rekommenderar medlemsstaterna att snabbt utfärda sina beslut om erkännande för anländande yrkesutövare med tillfälligt skydd. Om det finns betydande skillnader mellan den utbildning som förvärvats i en yrkesutövers hemland och den utbildning som krävs för samma verksamhet i värdmedlemsstaten, bör medlemsstaterna fatta beslut om eventuella kompensationsåtgärder så snart som möjligt, och de uppmanas att göra det senast en månad efter det att sökanden har ansökt om erkännande.
3. Kommissionen rekommenderar medlemsstaterna att minska formaliteterna för erkännande av yrkeskvalifikationer till ett minimum. I detta syfte uppmanas medlemsstaterna att
 - påskynda processen genom att införa påskyndade förfaranden för handläggning av ansökningar från yrkesverksamma med tillfälligt skydd,
 - säkerställa att endast väsentliga handlingar krävs,
 - godta andra former av bevis än originalhandlingar (t.ex. digitala kopior),
 - avstå från vissa krav, t.ex. att inte begära auktoriserade översättningar,
 - minska eller eliminera kostnader, t.ex. ansökningsavgifter, där så är möjligt.

Om det råder tvivel om kvalifikationens äkthet bör verifieringen vara snabb och effektiv. Digitala verktyg som Fraudoc – *Guidelines on Diploma Mills and Document Fraud for Credential Evaluators* ⁽²¹⁾ kan användas för detta ändamål.

4. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att tillämpa en flexibel strategi för att behandla ansökningar från anländande yrkesutövare med tillfälligt skydd, så att ett stort antal ärenden kan handläggas på kort tid med ett positivt resultat. Medlemsstaterna bör särskilt överväga att kontrollera yrkesutövarnas kvalifikationer endast om det är nödvändigt, och bör avlägsna alla restriktioner och krav som inte är absolut nödvändiga. Kommissionen påminner värdmedlemsstaterna om att de har rätt, men inte skyldighet, att kontrollera kvalifikationerna hos yrkesutövare för vilka det inte finns några harmoniserade minimikrav på utbildning.
5. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att identifiera situationer där en ingående bedömning av ansökningar om erkännande inte är nödvändig, särskilt i fall där medlemsstaten tidigare har bedömt kvalifikationen för ett visst yrke och det inte finns några allvarliga tvivel om dess likvärdighet med jämförbara kvalifikationer i värdmedlemsstaten. Om resultatet av en sådan tidigare bedömning var positivt borde den fördjupade bedömningen inte vara nödvändig.
6. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att säkerställa ett snabbt och effektivt förfarande för erkännande även när en ingående bedömning av kvalifikationer behövs. I sådana fall skulle värdmedlemsstatens bedömning kunna ske på ett sätt som liknar det allmänna systemet för erkännande enligt direktiv 2005/36/EG.

⁽²¹⁾ <http://www.cimea.it/it/progetti-in-evidenza/fraudoc/fraudoc-project.aspx>

UNDERLÄTTA ERKÄNNANDE AV AKADEMISKA MERITER FÖR PERSONER MED TILLFÄLLIGT SKYDD

7. Kommissionen rekommenderar medlemsstaterna att främja snabba, flexibla och effektiva förfaranden för erkännande av akademiska meriter vid de ansvariga utbildningsanstalterna.
8. Kommissionen rekommenderar medlemsstaterna att automatiskt erkänna ukrainska kvalifikationer från högre utbildning som uppfyller alla krav inom Bolognaprocessen.
9. Kommissionen rekommenderar medlemsstaterna att ge ytterligare stöd till de nationella informationscentrumen för akademiskt erkännande (Naric) för att säkerställa att de har de resurser och den kapacitet som krävs för att hantera ett större antal ansökningar om erkännande och göra det möjligt för dem att tillhandahålla stöd, vägledning och utbildning för bedömare av meriter.
10. Kommissionen rekommenderar att ett beslut om erkännande som fattats i en medlemsstat, i möjligaste mån och i överensstämmelse med nationell lagstiftning, erkänns i andra medlemsstater.

TILLHANDAHÅLLANDE AV INFORMATION OCH ANVÄNDNING AV ELEKTRONISKA VERKTYG

11. Kommissionen rekommenderar medlemsstaterna att förse de myndigheter som de anländande i första hand möter med lämplig och enkel information på ukrainska om erkännandeförfaranden inom deras territorium. Informationen bör också finnas tillgänglig digitalt och skräddarsys efter behoven och situationen för människor som anländer från Ukraina, och i synnerhet förklara skillnaderna mellan Ukraina och värdlandet.
12. Kommissionen uppmuntrar medlemsstaterna att använda verktyget e-translation⁽²²⁾ som ett sätt att påskynda erkännandeförfarandena. Där så är möjligt borde maskinöversättning vara tillräcklig.
13. Kommissionen uppmuntrar medlemsstaterna att vara transparenta gentemot varandra och kommissionen, samt att dela med sig av all information om ukrainska kvalifikationer och det ukrainska utbildningssystemet som de har. Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen har på kommissionens begäran skapat ett resurscentrum för ukrainska kvalifikationer där information kan utbytas.

HANTERING AV OFULLSTÄNDIGA BEVIS PÅ KVALIFIKATIONER

14. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att, om bevis på kvalifikationer saknas, först kontrollera om en tillförlitlig bekräftelse på den erhållna kvalifikationen kan erhållas från de ukrainska myndigheterna. För att underlätta denna process kommer kommissionen att arbeta tillsammans med medlemsstaterna för att i samarbete med ukrainska myndigheter och utfärdande organ få handlingar om kvalifikationer som saknas bekräftade, och att undersöka om de europeiska digitala meriterna för lärande⁽²³⁾ kan användas för att på nytt utfärda digital dokumentation av kvalifikationer för detta ändamål.
15. Kommissionen påminner medlemsstaterna om att det europeiska yrkeskvalifikationspasset för flyktingar⁽²⁴⁾, som utarbetats av Europarådet tillsammans med partner, om ingen annan lösning är möjlig föreskriver en bedömning av eftergymnasiala kvalifikationer på grundval av tillgänglig dokumentation och en strukturerad intervju. Även om detta kvalifikationspass i sig inte utgör en formell erkännandehandling, bidrar det till att bedöma de kvalifikationer en flykting sannolikt har, och kan också tillämpas för personer med tillfälligt skydd. Andra verktyg såsom det kvalifikationspass som utvecklats av Unesco⁽²⁵⁾ och liknande system som utvecklats inom ramen för Erasmus+-programmet (t.ex. React-verktygslådan för flyktingar och erkännande)⁽²⁶⁾ kan också prövas.

⁽²²⁾ https://ec.europa.eu/info/resources-partners/machine-translation-public-administrations-etranlation_en

⁽²³⁾ <https://europa.eu/europass/en/europass-digital-credentials>. Europeiska digitala meriter är försedda med en elektronisk stämpel och omfattas därför av artikel 35 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 73). De bör därför godtas som kvalifikationsbevis.

⁽²⁴⁾ <https://www.coe.int/en/web/education/recognition-of-refugees-qualifications>

⁽²⁵⁾ <https://en.unesco.org/themes/education-emergencies/qualifications-passport>

⁽²⁶⁾ https://www.nokut.no/globalassets/nokut/artikkelbibliotek/utenlandsk_utdanning/veiledere/toolkit_for_recognition_of_refugees_qualifications.pdf. Se också React-projektet (REACT – Refugees and Recognition | Nokut)

SÄRSKILDA KRAV FÖR VISSA YRKEN

16. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att undersöka möjligheterna för hur personer med tillfälligt skydd, i tillämpliga fall kan anställas inom hälso- och sjukvården, inbegripet genom att
 - identifiera god praxis där tredjelandsmedborgare kan delta i påskyndade program inom hälso- och sjukvårdsyrken för att underlätta utövandet av dessa yrken,
 - bedöma genomförbarheten av exterritoriala vårdinrättningar där vårdpersonal med tillfälligt skydd kan behandla personer som fördrivits från Ukraina (t.ex. ukrainska fältsjukhus som drivs på en medlemsstats territorium),
 - bedöma Ukrainas kursplaner för medicinska yrken och, när så är möjligt, utveckla kortvariga program för kompetenshöjning för att uppfylla de minimikrav på utbildning som krävs för vissa yrken.
17. För yrkesutövare med kvalifikationer som inte uppfyller de minimikrav på utbildning som fastställs i direktiv 2005/36/EG uppmanar kommissionen medlemsstaterna att tillämpa samma strategi som i vägledningen om erkännande av hälso- och sjukvårdspersonal med kvalifikationer från länder utanför EU/Efta under covid-19-krisen. Medlemsstaterna får fortfarande tillåta personer med tillfälligt skydd att utöva en viss verksamhet med en annan status än som fullvärdig yrkesutövare. Till exempel kan en kvalificerad sjuksköterska från ett tredjeland vars utbildning inte uppfyller minimikraven på utbildning tillåtas att arbeta som sjukvårdsbiträde.
18. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att överväga olika sätt att säkerställa att tillträdet till den relevanta verksamhetssektorn ges utan dröjsmål för lärare och andra yrkesverksamma inom utbildning, exempelvis genom att
 - anställa personer med tillfälligt skydd, och som har förvärvat yrkeskvalifikation som lärare i Ukraina, i skolor där barn som flyr från Rysslands invasion av Ukraina har placerats,
 - tillhandahålla språkutbildning för lärare,
 - tilldela ukrainskspråkiga lärare till skolor med ytterligare kapacitet och brist på lärare,
 - skyndsamt ändra kontrakten för lärare med yrkeskvalifikationer som förvärvats i Ukraina, och som tillfälligt har anställts som assisterande lärare i värdländerna, till kontrakt för kvalificerade lärare efter det att yrkeskvalifikationen har erkänts,
 - hjälpa lärarstudenter med tillfälligt skydd att få tillträde till värdländernas lärarutbildning.
19. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att underlätta rekryteringen av utbildningspersonal med tillfälligt skydd till arbete i inrättningar som tillhandahåller formell förskoleverksamhet och barnomsorg, såsom daghem och förskolor, och i informella strukturer såsom öppna förskolor, med beaktande av den stora mångfalden inom dessa yrken i Europa.
20. Kommissionen betonar att åtgärder för att underlätta rekryteringen av utbildningspersonal och lärare med tillfälligt skydd ska ta hänsyn till nationella bestämmelser om skydd av barn och ungdomar.

UNDERLÄTTA UTÖVANDET AV REGLERADE YRKEN

21. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att säkerställa att yrkesutövare kan utöva sitt yrke för att få tillträde till arbetsmarknaden efter att ha fått sina yrkeskvalifikationer erkända, utan onödiga administrativa hinder och med det stöd de behöver.
22. Kommissionen rekommenderar medlemsstaterna att inte införa eller bibehålla något krav på att företag ska bevisa att de inte kunde anställa en EU-medborgare innan de rekryterar en person med tillfälligt skydd.

23. Kommissionen rekommenderar medlemsstaterna att säkerställa att alla relevanta yrkesmässiga färdigheter och kompetenser hos personer med tillfälligt skydd bedöms och beaktas, oavsett om de har förvärvats genom formellt, informellt eller icke-formellt lärande. Kommissionen uppmuntrar medlemsstaterna att hjälpa människor att registrera sina färdigheter och kvalifikationer, bland annat genom att tillhandahålla individuellt stöd. För att underlätta insamlingen och bedömningen av färdigheter och kompetenser kan Europass ⁽²⁷⁾ och EU:s verktyg för kartläggning av kompetensen hos personer från länder utanför EU ⁽²⁸⁾ användas.
24. Kommissionen rekommenderar medlemsstaterna att vidta åtgärder för att underlätta utövandet av yrken för personer med tillfälligt skydd och som saknar eller har begränsade kunskaper i värdlandets språk, t.ex. språkkurser eller arrangemang för att utöva sitt yrke under handledning eller i situationer där värdlandets språk inte behövs.

UPPFÖLJNING AV FÖRESLAGNA ÅTGÄRDER

25. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att samarbeta nära med de ukrainska myndigheterna, företrädare för det civila samhället i Ukraina, inbegripet den ukrainska diasporan, och kommissionen för att stödja praktiska lösningar för erkännande av kvalifikationer och en smidig integration på arbetsmarknaden av personer med tillfälligt skydd.
26. Kommissionen kommer att ta initiativ till och samordna särskilda möten inom samordningsgruppen för erkännande av yrkeskvalifikationer. Denna grupp kommer att sammanträda regelbundet för att diskutera och utbyta nationell praxis på detta område. Kommissionen kommer att bjuda in företrädare för de berörda ukrainska myndigheterna till dessa möten. Diskussioner och ömsesidigt lärande kommer också att inledas i andra relevanta former, t.ex. arbetsgrupperna inom ramen för det europeiska området för utbildning och nätverket av informationscentrum för akademiskt erkännande (Enic-Naric).
27. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att dela med sig av sin sakkunskap vid de särskilda ad hoc-mötena, i syfte att påskynda processen och undvika dubbelarbete. Samarbete, bästa praxis och omfattande informationsutbyte är avgörande i detta skede.

Utfärdad i Bryssel den 5 april 2022.

På kommissionens vägnar
Thierry BRETON
Ledamot av kommissionen

⁽²⁷⁾ <https://europa.eu/europass>

⁽²⁸⁾ <https://ec.europa.eu/migrantskills/>